

Prismodell Hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning - Principer

Lagrum och styrande förutsättningar

Ansvar för försörjning av personligt förskrivna hjälpmedel är knutet till hälso- och sjukvårdsansvaret enligt Hälso- och sjukvårdslagen. I Norrbottens län styrs ansvarsförhållandena av avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Region Norrbotten och kommunerna i länet. Till grund för samverkan gäller Kommunaliserad hälso- och sjukvård i hemmen, Hjälpmedelspolicy för förskrivning av personliga hjälpmedel samt Riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.

Kommunallagen (KL) 2 kap 6§ avseende princip för självkostnad.

Kommunallagen 2 kap 3§ avseende den s k likställighetsprincipen.

Ev regeldokument i regionen vid gemensam nämnd. (Regel för prissättning)

Förordning (EU) 2017/745 om medicintekniska produkter (MDR).

Begreppet medicintekniska produkter omfattar produkter som är avsedda att användas av personer med funktionsnedsättning.

Syfte

Syfte med dokumentet är att beskriva principerna för gällande prismodell för Hjälpmedelsverksamheten i Norrbotten.

Principer

Huvudprincipen är att kostnadsansvaret följer förskrivningsansvaret, d v s att kostnaderna ska debiteras den verksamhet som har förskrivit hjälpmedlet och som också har ansvar för uppföljning av de förskrivna hjälpmedlen.

Priserna bygger på självkostnadsprincipen, vilket innebär att samtliga relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till ingår i underlaget för prissättningen samt att avgiftsuttaget inte får ge vinst.

Kommuner och regionen behandlas lika, vilket innebär att lika avgift ska utgå för lika prestation. (Likställighetsprincipen)

Kostnaderna för produkten belastar beställaren antingen i ett hyrsystem med månadshyra eller vid köp med hela anskaffningskostnaden.

Omkostnaderna budgeteras inom division Regionstöd. Indirekta kostnader debiteras kommunerna i form av ett grundabonnemang och inom regionen tillämpas anslag. Direkta kostnader debiteras samtliga kunder i form av påslag på köpta och hyrda produkter.

Transportkostnader ingår inte i produktpriset utan debiteras separat utifrån leverantörens prislista.

Hjälpmedelsartikeln har samma månadshyra oavsett det specifika hjälpmedelsexemplarets ålder samt val av tillbehör (inom standardsortiment), det vill säga en funktionshyra. Det betyder att alla kunder ska ha ett och samma pris för samma funktion i stället för att ett nyare hjälpmedel är dyrare än ett äldre trots att de har samma funktion. Det blir mer förutsägbart och enkelt att förstå samt lättare att planera och beräkna kostnader.

Hyra debiteras för antal hyrda dagar.

Definitioner

Personligt förskrivna hjälpmedel

Personligt förskrivna hjälpmedel är en del av insatserna inom habilitering och rehabilitering samt vård och behandling. Hjälpmedel delas in i hjälpmedel för det dagliga livet och hjälpmedel för vård och behandling.

Dessa hjälpmedel kan antingen hyras eller köpas beroende på produkt.

Behandlingshjälpmedel

Avser hjälpmedel och andra produkter som förskrivs till patient i syfte att vara en del av en behandlingsåtgärd, i regel under en tidsbegränsad tid.

Hur och när produkten ska användas vid behandling anges i behandlingsöverenskommelser eller motsvarande. Den verksamhet som förskriver produkten och har ansvar för att följa upp behandlingen har också ansvar för kostnaderna.

Kostnaderna kan inte debiteras annan vårdnivå även om patienten använder produkten i eget hem om inte vårdansvaret tas över av den vårdnivån.

Utrustning

Hjälpmedel som används som utrustning i verksamheten eller gemensamt av flera brukare betraktas inte som personligt förskrivna hjälpmedel enligt ovanstående definition. Inom regionen gäller att sådana hjälpmedel som kräver service/underhåll ska hyras. Kommunerna kan välja att hyra utrustning med service. Övriga produkter kan köpas.

Individ och komponent

Begreppet ”**individ**” avser hjälpmedel som kan hyras, d v s alla hjälpmedel som hyrs ut är individmärkta. Individen märks med en kod som gör att utlämnat hjälpmedel kan härledas till en brukare i Sesam. **Komponenter** är inte individmärkta.

Hjälpmedel som förbrukningsmaterial

Hjälpmedel som inte kan återanvändas av annan patient, t ex protes, peruk, kompressionsstrumpa och ortoser hanteras som förbrukningsmaterial.

Verksamhetens omkostnader

För de omkostnader som uppkommer för tillhandahållande av hjälpmedel beräknas en årlig kostnad, d v s budget för hjälpmedelsverksamheten. Denna tillsammans med OH-kostnader för gemensamma funktioner som IT, administration och regionledning utgör regionens självkostnad för hjälpmedelsverksamheten. Denna kostnad utgör underlag för beräkning av abonnemang och påslag på hyrda och köpta hjälpmedel.

De totala omkostnaderna ska fördelas mellan regionen och kommunerna utifrån respektive parts andel av årets omsättning.

Grundabonnemang

De omkostnader som inte är volymrelaterade, s k indirekta kostnader, finansieras via ett grundabonnemang. Abonnemanget omfattar kostnader för ledning och administration av hjälpmedelsverksamheten, upphandlingsarbete, IT-system, systemförvaltning och licenser för förskrivare till systemet web-Sesam. Det omfattar även regiongemensamma

kostnader för IT infrastruktur, HR- och ekonomistöd, regionledning samt tjänstemannastöd till gemensam nämnd. De regiongemensamma kostnaderna (regiongemensam OH) kommer att ingå i grundabonnemanget från och med att Regionen beslutat om en modell för det.

Kommunerna debiteras grundabonnemang. Inom regionen tillämpas anslag. Externa vårdgivare inom vårddvalet ingår i regionens andel. Kommunernas abonnemang debiteras med lika belopp per månad utifrån befolkningsmängd enligt SCB:s senaste statistik innan fastställande av prislistan.

Påslag för hyra av hjälpmedel

I hyrespriset ingår ersättning för lagerhantering inklusive inköp till lagret, kundtjänst, rådgivning/konsultation per telefon i produkt-, service- och rutinfrågor samt rekonditionering, anpassningar, löpande service och underhåll samt reservdelar.

I hyran ingår även utbildning av nyckelpersoner samt användarhandbok för web-Sesam och beställningsportalen samt utbildning på sortimentet, mässor och annan utbildning/information som anordnas.

Med anpassning menas att en produkt justeras för att passa patienten och att det sker inom ramen för vad tillverkaren anger t.ex. att hjälpmedlet förses med tillbehör eller genom justering av inställbara funktioner.

Specialanpassning innebär bl.a. att kombinera produkter som inte är avsedda att kombineras med varandra eller att förändra produkten utanför ramen för vad tillverkaren anger. Tillverkaransvaret överförs till den som förändrar produkten. Ersättning för specialanpassning ingår inte i påslaget.

Montering och demontering av hyrda hjälpmedel ingår inte i hyrespriset.

Påslag vid köp av hjälpmedel

Påslaget består av ersättning för lagerhantering inklusive inköp till lagret samt kundtjänst, rådgivning/konsultation per telefon i produkt-, service- och rutinfrågor.

Transporter

Transporter från Länservice i Boden hem till patient eller till de avtalade mottagningsställena för hjälpmedel debiteras enligt leverantörens prislista. Transporter från Länservice i Boden till länets filialförråd finansieras via en avgift per hjälpmedel.

Service av köpta hjälpmedel och utrustning

Kommuner, kunder inom regionen samt externa vårdgivare inom vårddvalet kan avropa service för hjälpmedel som de äger, t ex säkerhetskontroller, besiktning, service och underhåll.

Tjänsten debiteras per insats eller timme enligt prislista.

Uthyrning av hjälpmedel

Principer för hyra

Så kallad *funktionshyra* används, vilket innebär att en hjälpmedelsartikel har samma månadshyra oavsett det specifika hjälpmedelsexemplarets ålder samt val av tillbehör (inom standardsortiment).

För varje funktionsgrupp upprättas en produktkalkyl för beräkning av månadshyra. Kalkylen bygger på uppgifter om inköpspris, avskrivningstid, uthyrningsgrad, genomsnittlig uthyrningstid, internränta, inkurans, resursåtgång för service, rekonditionering samt övriga omkostnader. Även kostnad för komponenter inom standardsortimentet ingår.

Avskrivningstiden ska motsvara hjälpmedlets tekniska livslängd.

Produktkalkylerna ses över årligen inför justering av nästa års prislista. Den del av priset som avser uthyrningsgrad ska täcka den tid hjälpmedlet ligger i lager.

Samtliga hjälpmedel som ska hyras ut ska individmärkas. Komponenter individmärks inte. Övriga hjälpmedel som inte individmärks säljs till anskaffningspris. Ej individmärkta hjälpmedel kan inte hyras.

Hyresperiod

Hyresperioden räknas i dagar från dag för utleverans till dag för återlämningsdag. Hyra debiteras för antal hyrda dagar.

Komponenter

Komponenter inom standardsortimentet ingår i funktionshyran och har beräknats som en genomsnittskostnad per hjälpmedel inom respektive produktgrupp. Komponenter som inte ingår i standardsortimentet försäljs till inköpspris.

Försäljning av hjälpmedel

Grundregel är att artiklar med ett inköpspris över 2 000 kr är hyresartiklar, medan billigare artiklar försäljs. Undantag från regeln kan göras när rekonditionering bedöms vara för svårt eller för kostsamt, t ex för vissa hygienartiklar. Undantaget gäller även rollatorer, som hyrs ut.

Samtliga priser för produkterna i beställningsportalen och web-Sesam är exklusive moms. Moms läggs på faktura till externa kunder.

Nytt hjälpmedel

Priset för ett hjälpmedel består av senaste anskaffningspris för produkten plus ett påslag enligt prislista.

För att förskrivaren ska få kontroll över vad som är förskrivet till patient utan att gå in i journalen måste personnummer anges vid förskrivning i web-Sesam.

Garanti

För garanti på försålda hjälpmedel gäller produktleverantörens garantitid.

Begagnat hjälpmedel

För beställare i kommuner och regionens verksamheter gäller att:

- Köp av begagnat hjälpmedel, för användning som t ex utrustning i verksamheten, debiteras med aktuellt restvärde, dock med en lägsta avgift enligt prislista.
- Saknas restvärde debiteras en administrativ avgift.

- Komponenter debiteras en avgift på 50 procent av inköpspris om individen har ett restvärde.

Utrangerade hjälpmedel

Försäljning av utrangerade hjälpmedel som definierats som övertalig hanteras enligt reglerna för övertalig utrustning.

Utrustning

Som utrustning definieras produkter som ska användas i verksamheten eller av flera brukare gemensamt, t ex rullstolar i entréer, rollatorer på vårdavdelning. Dessa produkter ska inom regionen redovisas som utrustning och inte som hjälpmedel. Det innebär att särskilda beställnings- och redovisningsrutiner gäller. Se särskilt avsnitt nedan.

För beställning av utrustning till kommunerna anges vid beställningen i web-Sesam betalande verksamhet utan personnummer på brukare.

Hjälpmedel som inte ska återanvändas

Hjälpmedel som **inte** ska återanvändas av annan patient, t ex protes, peruk, kompressionsstrumpa, ortos, ska hanteras administrativt som förbrukningsvara. Patienten slänger produkten när behovet upphört eller den behöver bytas ut.

Förskrivande verksamhet tar kostnaderna för hjälpmedlen. Samtliga produkter konteras som hjälpmedel i kontogrupp 42 på egna konton. Dessa hjälpmedel läggs inte in i Sesam Hjälpmedel. Förskrivning anges i patientens journal.

Hjälpmedel som definieras som utrustning

Följande avsnitt gäller endast regionens verksamheter.

Hjälpmedel som används som utrustning i verksamheten eller gemensamt av flera patienter betraktas inte som personligt förskrivna hjälpmedel. Inom regionen gäller att sådana hjälpmedel som kräver service/underhåll ska hyras. Övriga hjälpmedel kan köpas.

Beställning ska **inte** göras i web-Sesam utan i anvisat system för beställningar.

I Sesam Hjälpmedel hanteras endast de artiklar som ska säljas eller hyras ut som hjälpmedel.